

THE KENYA NATIONAL EXAMINATIONS COUNCIL
Kenya Primary School Education Assessment (KPSEA)
KPSEA 2026 — KARATASI YA UTABIRI (PREDICTION PAPER)
602 KISWAHILI

Okt. 2026 Muda: Saa 1

MAAGIZO KWA WATAHINIWA (Soma maagizo yafuatayo kwa makini)

1. Umepewa kijitabu hiki cha maswali na karatasi ya kujibia. Kijitabu hiki kina maswali 30. Jibu maswali yote.
2. Ukiisha kuchagua jibu lako, lionyeshe katika KARATASI YA MAJIBU na wala si katika kijitabu hiki cha maswali.

JINSI YA KUTUMIA KARATASI YA MAJIBU

3. Iweke safi karatasi yako ya majibu na usiikunje.
4. Tumia penseli ya kawaida (HB).
5. Hakikisha kwamba karatasi ya majibu uliyopewa imejumuisha yafuatayo: NAMBA YAKO YA TATHMINI, JINA LAKO, JINA LA SHULE YAKO, JINA LA SOMO.
6. Kwa kila swali, 1–30, umepewa majibu manne yaliyoonyeshwa kwa herufi A, B, C na D. Ni jibu MOJA tu kati ya hayo manne ambalo ni sahihi. Chagua jibu hilo.
7. Kwenye karatasi ya majibu, lionyeshe jibu sahihi kwa kujaza kiduara chenye herufi uliyochagua kuwa ndilo jibu, ukitumia penseli.
8. Usitie alama zozote nje ya viduara. Thibitisha jibu lako kabla ya kujaza kiduara ulichochagua.
9. Jaza kiduara chako vizuri, KIWE CHEUSI na alama zisijitokeze nje ya kiduara.
10. Kwa kila swali, jaza kiduara kimoja tu kati ya viduara vinne ulivyopewa.

Kijitabu hiki cha maswali kina kurasa 7 zilizopigwa chapa. Watahiniwa ni lazima wahakikishe kwamba kurasa zote zimepigwa chapa na maswali yote yapo ipasavyo.

© 2026 Karatasi hii ya utabiri imetayarishwa kwa madhumuni ya mazoezi na haihusiani rasmi na Baraza la Taifa la Mitihani Kenya (KNEC).

Swali la 1 hadi la 5

Soma mazungumzo yafuatayo kisha ujibu maswali.

(Ni asubuhi, shuleni. Neema na mwalimu wake, Bi. Waweru, wanakutana uani.)

Neema: (Akiinama kidogo kwa heshima.) Shikamoo, Mwalimu?

Bi. Waweru: (Kwa tabasamu.) Marahaba, mwanangu! Habari za nyumbani?

Neema: Njema, Mwalimu. Asante.

Bi. Waweru: Nimesikia kuwa wewe na wenzako mmepanga kuadhimisha Wiki ya Mazingira wiki ijayo. Je, ni kweli?

Neema: Ndiyo, Mwalimu. Tumeazimia kupanda miche ya miti kumi shambani mwa shule.

Bi. Waweru: Hongera! Hilo ni wazo zuri. Kupanda miti kutasaidiaje mazingira yetu?

Neema: Miti itatupatia hewa safi, kivuli, na itazuia mmomonyoko wa udongo.

Bi. Waweru: Umetoa sababu nzuri sana. Mtapata wapi miche hiyo?

Neema: Tutaomba msaada kutoka kwa afisa wa misitu wa eneo letu.

Bi. Waweru: Vyema mno. Nawatakia kila la kheri katika azma yenu.

Neema: Asante sana, Mwalimu. (Wanaagana.)

1. Neema alimsalimu Mwalimu wake kwa heshima. Bi. Waweru alimjibu vipi?

- A. Naam
- B. Marahaba
- C. Sina neno
- D. Njema

2. Neema alionyesha heshima kwa Bi. Waweru kwa kufanya nini kabla ya kusalimu?

- A. Alitabasamu.
- B. Aliinama kidogo.
- C. Alimpungia mkono.
- D. Alimkazia macho.

3. Chagua neno lenye maana sawa na azma kama lilivyotumika katika mazungumzo.

- A. Wasiwasi
- B. Nia
- C. Hofu
- D. Shauri

4. Kwa nini Bi. Waweru alimpongeza Neema?

- A. Kwa kumsalimu kwa heshima.
- B. Kwa kutaja idadi ya miche.
- C. Kwa kuwa na wazo zuri la kutunza mazingira.
- D. Kwa kuomba msaada wa afisa wa misitu.

5. Ungekuwa Neema, ungemwambia nini Bi. Waweru baada ya kupata pongezi hiyo, ili kuonyesha nia thabiti?

- A. Tutahakikisha tunatimiza azma yetu.
- B. Tutaomba miche mingi zaidi.
- C. Tutashinda mashindano ya mazingira.
- D. Tutampa afisa wa misitu zawadi.

Swali la 6 hadi la 9

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

Maji ni rasilimali muhimu sana katika maisha ya kila siku. Bila maji, binadamu, wanyama na mimea hawawezi kuishi. Hata hivyo, maji safi yanazidi kupungua katika sehemu nyingi nchini kutokana na ukame na matumizi mabaya.

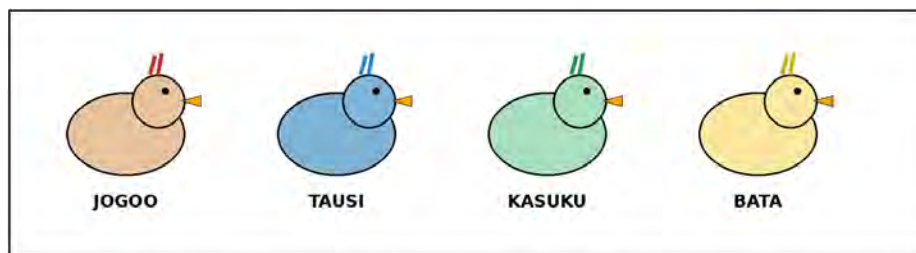
Wataalamu wanashauri njia kadha za kuhifadhi maji nyumbani. Kwanza, ni vyema kufunga bomba mara tu baada ya kutumia maji. Pili, tunaweza kukusanya maji ya mvua kwenye magari wakati wa masika ili tuyatumie wakati wa kiangazi. Tatu, maji yaliyotumika kuosha mboga yanaweza kutumika tena kumwagilia bustani.

Shule nyingi zimeanza kuwafunza wanafunzi kuhusu njia za kuhifadhi maji kupitia vilabu vya mazingira. Wanafunzi hawa huwaelimisha wazazi wao pindi warudipo nyumbani. Kama methali isemavyo, “haba na haba hujaza kibaba.” Endapo kila mmoja wetu ataanza kuhifadhi maji kidogo kidogo, taifa zima litafaidika.

6. Kulingana na kifungu, kwa nini maji safi yanapungua?
 - A. Kwa sababu ya ukame na matumizi mabaya.
 - B. Kwa sababu wanyama hunywa maji mengi.
 - C. Kwa sababu mimea haihitaji maji.
 - D. Kwa sababu magari hayapatikani.
7. Chagua njia ambayo HAIKUTAJWA kifunguni kama njia ya kuhifadhi maji.
 - A. Kufunga bomba baada ya kutumia maji.
 - B. Kukusanya maji ya mvua kwenye magari.
 - C. Kuchimba kisima karibu na nyumba.
 - D. Kutumia tena maji ya kuosha mboga.
8. Vilabu vya mazingira shuleni husaidiaje jamii, kulingana na kifungu?
 - A. Huwapatia wanafunzi zawadi.
 - B. Huwafunza wanafunzi ambao huwaelimisha wazazi wao.
 - C. Huchimbia jamii visima vipya.
 - D. Hununua magari ya kuhifadhi maji.
9. Methali “haba na haba hujaza kibaba” imetumika kifunguni kumaanisha nini?
 - A. Jitihada ndogo ndogo zikiwekwa pamoja huleta mafanikio makubwa.
 - B. Ni afadhali kuomba msaada kuliko kujitegemea.
 - C. Tunapaswa kuwa waangalifu na mali zetu.
 - D. Umoja ni nguvu, utengano ni udhaifu.

Swali la 10 hadi la 12

Wanafunzi wa Gredi ya Sita katika Shule ya Msingi ya Amani wamegawanywa katika makundi manne yanayotunza bustani ya shule: Jogoo, Tausi, Kasuku na Bata. Kila kundi huvuna mboga tofauti kila siku. Tazama jedwali lifuatalo kisha ujibu maswali 10 hadi 12.

Siku	Jogoo	Tausi	Kasuku	Bata
Jumatatu	Sukumawiki	Managu	Terere	Sukumawiki
Jumanne	Managu	Kabeji	Sukumawiki	Terere
Jumatano	Terere	Sukumawiki	Kabeji	Managu
Alhamisi	Kabeji	Terere	Managu	Sukumawiki

Jedwali: Mboga zilizovunwa na kila kundi wiki hii

10. Ni kundi lipi ambalo halikuvuna terere wiki hii?

- A. Jogoo
- B. Tausi
- C. Kasuku
- D. Bata

11. Ni kundi lipi ambalo halikuvuna managu wiki hii?

- A. Jogoo
- B. Tausi
- C. Kasuku
- D. Bata

12. Kundi la Bata lilivuna mboga zipi siku ya Alhamisi?

- A. Kabeji
- B. Terere
- C. Managu
- D. Sukumawiki

Swali la 13 hadi la 15

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

Hapo zamani za kale, Kobe na Sungura waliishi katika msitu mmoja. Sungura alijivunia mbio zake za kasi, huku Kobe akijulikana kwa uvumilivu wake. Siku moja, wanyama wa msituni walipanga mashindano ya mbio kutoka mtoni hadi kilimani.

Sungura alianza mbio kwa kasi kubwa, akiwaacha wanyama wengine nyuma. Alipofika katikati ya njia, aliona kivuli cha mti mkubwa na akaamua kupumzika kidogo. "Ninao muda wa kutosha," alijisemea. Hatimaye, usingizi ulimchukua.

Wakati huo huo, Kobe aliendelea kutembea taratibu bila kukata tamaa. Ingawa alikuwa na kasi ndogo, hakusimama njiani. Alipofika mahali alipolala Sungura, alimpita kimya kimya na kuendelea na safari yake.

Sungura alipoamka, alikimbia kwa kasi zaidi ili kumfikia Kobe. Hata hivyo, alichelewa. Kobe alikuwa tayari amefika kileleni na kushinda mashindano hayo. Wanyama wote walimshangilia Kobe kwa bidii na uvumilivu wake.

13. Kulingana na hadithi, mashindano ya mbio yalikuwa kutoka wapi hadi wapi?

- A. Msituni hadi mtoni.
- B. Mtoni hadi kilimani.
- C. Kilimani hadi msituni.
- D. Nyumbani hadi mtoni.

14. Sungura alishindwa katika mashindano kwa sababu ya nini?

- A. Alikuwa mgonjwa.
- B. Alipotea njia.
- C. Alijiamini kupita kiasi na kulala njiani.
- D. Hakujua njia ya kwenda kilimani.

15. Ni funzo lipi tunalopata kutokana na hadithi hii?

- A. Kasi pekee haitoshi bila bidii na uvumilivu.
- B. Wanyama wote wanapaswa kushiriki mashindano.
- C. Kupumzika njiani ni muhimu kwa kila msafiri.
- D. Kobe alikuwa na nguvu kuliko Sungura.

Swali la 16 hadi la 20

Soma kifungu kifuatacho. Kina nafasi 16 hadi 20. Umepewa majibu manne kwa kila nafasi. Chagua jibu lifaalo zaidi kati ya yale uliyopewa.

Jana asubuhi, wanafunzi wa Gredi ya Sita __16__ safari ya kutembelea makumbusho ya taifa. Walipofika, mwongozaji __17__ historia ya vitu mbalimbali vilivyohifadhiwa humo. Wanafunzi __18__ maswali mengi kuhusu maisha ya babu na bibi zetu wa kale. Baada ya ziara hiyo, walirudi shuleni wakiwa __19__ mambo mengi mapya. Walimu wao waliwaambia kwamba ziara kama hizo __20__ kuongeza ufahamu wao kuhusu utamaduni wa taifa.

- A. walifanya
- B. wanafanya
- C. watafanya
- D. wangepanya
- A. aliwaeleza
- B. aliwaelezea kwa
- C. alijieleza
- D. alielezwa
- A. waliuliza
- B. wanauliza
- C. watauliza
- D. wangepuliza
- A. wamejifunza
- B. watajifunza
- C. wanajifunza
- D. wangepifunza
- A. huwasaidia
- B. watawasaidia
- C. waliwasaidia
- D. wangewasaidia

Get free study resources at: <https://competencebased.com/>

Kutoka swali la 21 hadi la 30, chagua jibu sahihi.

21. Chagua wingi wa sentensi ifuatayo: “Mtoto mdogo anacheza na mpira.”
- Watoto wadogo wanacheza na mpira.
 - Watoto wadogo anacheza na mpira.
 - Mtoto wadogo wanacheza na mpira.
 - Watoto mdogo wanacheza na mpira.
22. Chagua ukubwa wa neno “mtu”.
- Kitu
 - Jitu
 - Kijitu
 - Utu
23. Chagua ukanushi sahihi wa sentensi ifuatayo: “Watalii wataitembelea mbuga ya wanyama kesho.”
- Watalii hawakuitembelea mbuga ya wanyama kesho.
 - Watalii hawaitembelei mbuga ya wanyama kesho.
 - Watalii hawataitembelea mbuga ya wanyama kesho.
 - Watalii wasingitembelea mbuga ya wanyama kesho.
24. Chagua neno lenye maana sawa (kisawe) na “upesi”.
- Ghafla
 - Haraka
 - Polepole
 - Taratibu
25. Chagua kinyume cha neno “ushirikiano”.
- Umoja
 - Urafiki
 - Utengano
 - Udugu
26. Maneno yafuatayo yanafuatana vipi katika kamusi? (i) baraza (ii) barabara (iii) baridi (iv) barua
- (ii), (i), (iii), (iv)
 - (i), (ii), (iii), (iv)
 - (ii), (i), (iv), (iii)
 - (i), (iii), (ii), (iv)
27. Ni kiunganishi kipi kinachofaa kuunganisha sentensi hizi mbili? “Juma alisoma kwa bidii. Alifaulu mtihani wake.”
- Ingawa Juma alisoma kwa bidii, alifaulu mtihani wake.
 - Juma alisoma kwa bidii kwa hivyo alifaulu mtihani wake.
 - Juma alisoma kwa bidii lakini alifaulu mtihani wake.
 - Juma alisoma kwa bidii au alifaulu mtihani wake.
28. Chagua methali inayofaa kumshauri mwanafunzi anayekata tamaa masomoni.
- Haraka haraka haina baraka.
 - Subira huvuta heri.
 - Mchagua jembe si mkulima.
 - Asiyesikia la mkuu huvunjika guu.
29. Bora ni mwepesi wa mwendo kama... Chagua tashbihi inayofaa kukamilisha usemi huu.
- sungura
 - kobe
 - ndovu
 - nyoka
30. Ni sentensi ipi inayoonyesha lugha ya heshima anayostahili kutumia mtoto akizungumza na mzee kijijini?

- A. “Nipe maji hayo!”
- B. “Tafadhali, ningeomba maji, babu.”
- C. “Nataka maji sasa hivi.”
- D. “Nipatie maji upesi.”

HUU NDIO UKURASA WA MWISHO ULIOPIGWA CHAPA.

Get free study resources at: <https://competencebased.com/>